

УКРАЇНСЬКА МОВА

ВАРІАНТ 1

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

1. Слова, у яких усі приголосні тверді, складають рядок

- А щогла, смуга, будинок, ковдра
- Б сосна, огорожа, береза, пролісок
- В яблуко, дорога, вудка, рибина
- Г черевик, вишня, листок, джерело

2. У якому рядку у всіх словах правильно поставлено наголос?

- А Навчання, середина, ознаки, квартал.
- Б Спина, роблюю, знайдеться, довезти.
- В Зачіска, писання, решето, проведемо.
- Г Випадак, щипці, рідкий, сантиметр.

3. Не потрібна жодна буква на місці пропуску в усіх словах рядка

- А пристрас..но, безвиїз..но, невіс..ці
- Б мес..ник, двоміс..ний, ціліс..ний
- В наміс..ник, совіс..ливий, кіс..лявий
- Г мас..ниця, піс..ний, форпос..ний

4. Літеру *e* треба писати в усіх словах у рядку

- А пр..веселий, пр..завзятий, пр..чарувати
- Б пр..зирливий, пр..красний, пр..звичаїтися
- В пр..тяжкий, пр..хитрий, пр..бутковий
- Г пр..спокійний, пр..добрий, пр..подобний

5. Подовження приголосних *є* в усіх словах рядка

- А облич..я, суд..я, осерд..я
- Б залізч..я, сумлін..я, піддаш..я
- В зізнан..я, обговорен..я, Поволж..я
- Г узбіч..я, юніст..ю, пам'ят..ю

6. М'який знак треба писати в усіх словах у рядку

- А порт..ера, віз..міть, пул..с
- Б здебіл..шого, слиз..ко, волин..ський
- В діл..ниця, емал..ований, просиш..
- Г щіл..ний, ідал..ня, інтер..єр.

7. Прочитайте речення (цифра позначає контрольне місце).

Поки(1)що він за все йому пробачав.

Де(2)хто з довгими вусами філософськи лежав, позакладавши руки по(3)під голови.

Старшина що(4)разу хитав головою.

Разом треба писати всі слова, окрім:

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

8. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті

А Іван Піддубний, один із найвідоміших атлетів світу, ще за життя став легендою.

Б Упродовж майже сорока років Піддубний змагався в силі з наймогутнішими людьми практично на всіх континентах планети, не програвши жодного чемпіонату світу.

В Піддубний став для світу втіленням образу російського багатира, хоча росіянином себе не вважав ніколи.

Г У паспорті він виправив «о» на «і» в прізвищі «Поддубный», а в графі національність закреслив слово «русский» і написав зверху «українець».

9. Суфікс **-ин-** має однакове значення в усіх словах, окрім:

А картоплина

Б козаччина

В морквина

Г цеглина

10. Лексичну помилку допущено в рядку

А прийняти міри, ухвалити рішення

Б порушити питання, здійснити контроль

В взяти участь, моя біографія

Г музичний інструмент, музикальний слух

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

11. Укажіть речення, яке не потребує редагування

А У публікації мова йдеться про те, що наша держава стане економічно розвинутою країною.

Б Директор попросив виписку з протоколу зборів.

В Надзвичайно важку розмову в кінці кінців було завершено.

Г Дівчина впадала у вічі строкатим вбранням.

Д Цей поет є однією з найбільш відоміших постатей свого часу.

12. Пряму мову в реченні *Олександр Довженко писав у листі Сергію Ейзенштейну: “Можете ви виписати мене – страшно подумати – в Голлівуд хоча би на один місяць, мені дуже хотілося би запропонувати Чапліну один мій сценарій”* правильно передано непрямою в рядку:

А Олександр Довженко просив у листі Сергія Ейзенштейна, щоб той виписав його в Голлівуд хоча би на один місяць, щоб запропонувати Чапліну один свій сценарій.

Б Олександр Довженко просив у листі Сергія Ейзенштейна виписати мене в Голлівуд хоча би на один місяць, бо йому дуже хотілося запропонувати Чапліну один свій сценарій.

В Олександр Довженко писав у листі Сергію Ейзенштейну, щоб він виписав його в Голлівуд хоча би на один місяць, бо йому дуже хотілося запропонувати Чапліну один мій сценарій.

Г Олександр Довженко писав у листі Сергію Ейзенштейну, щоб він виписав його в Голлівуд хоча би на один місяць, бо мені дуже хотілося запропонувати Чапліну один свій сценарій.

Д Олександр Довженко писав у листі Сергію Ейзенштейну, щоб той виписав мене в Голлівуд хоча би на один місяць, бо мені дуже хотілося запропонувати Чапліну один свій сценарій.

13. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

Бути голосом народного духу й знаряддям українського світогляду –(1) це не так уже й мало,(2) і це єдино можливе,(3) коли навколо немає відповідної атмосфери,(4) прикладу. Загадка І. Котляревського,(5) безсумнівно,(6) полягає в тому,(7) що він зумів устояти проти офіційної течії,(8) зігнорувавши «прогресивне» колесо історії,(9) і зважився писати українською мовою, для українського народу, про український народ.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

А тире 1 – між підметом і присудком

Б коми 3 і 7 – між частинами складного речення, що поєднані підрядним зв'язком

В кома 2 і 4 – між частинами складного речення, що поєднані сурядним зв'язком

Г коми 8 і 9 – при відокремленій обставині

Д коми 5 і 6 –для виділення вставного слова

14. Лексичної помилки НЕМАЄ в реченні

А Вона була одягнена в ефектну чорну сукню.

Б Виголошуючи промову, він стояв в ефективній позі.

В Учені винайшли ефектний метод дослідження.

Г Мій брат навчається в музикальній школі.

Д Я неправильно вказав адрес на конверті.

15. Українським відповідником до іншомовного слова *пріоритет* є

А упевненість

Б першість

В зосередженість

Г стійкість

Д чіткість

Завдання 16–20 стосуються речень, у яких зроблено пропуски. Визначте правильні варіанти послідовного заповнення цих пропусків для кожного речення.

16. _____ у відділенні працює три _____ загальної практики сімейної медицини та три медичні сестри.

А На даний час, лікарі

Б На сьогодні, лікарі

В На даний час, лікаря

Г На даний момент, лікаря

Д У даному випадку, лікарі

17. Сучасна назва _____ веде свій початок з Київської Русі і означає «бистра вода». Починається він з маленького струмка на горі Розлуч, що біля села Середи Львівської області, на висоті _____ метрів над рівнем моря.

А Дністру, сімсот, шістдесяти

Б Дністера, семсот, шестидесяти

В Дністру, семисот, шістдесяти

Г Дністра, сімисот, шестидесяти

Д Дністра, сімсот, шістдесят

18. І йому було соромно _____, що люди сміялися _____. Йому навіть дали _____ Волан-де-Морт (персонаж з «Гаррі Поттера»).

- А через те, з нього, прізвисько
- Б через те, з нього, прізвище
- В із-за того, над ним, прізвисько
- Г через те, над ним, прізвище
- Д із-за того, з нього, прізвище

19. _____ династією майстрів садівництва є _____.

- А Самою відомою, Смиренко
- Б Найвідомішою, Смиренки
- В Самою відомою, Смиренко
- Г Самою найвідомішою, Смиренки
- Д Найбільш відомішою, Смиренки

20. Однією з _____ мандрівок Тараса _____ тисяча вісімсот сорок п'ятого року була його поїздка в село Веселий Поділ Хорольського повіту, про що письменник залишив _____ запис у щоденнику _____ заслання.

- А найзагадковіших, Шевченко, цікаву, періода
- Б найзагадковіших, Шевченко, цікавий, періода
- В найзагадковіших, Шевченка, цікаву, періоду
- Г самих загадкових, Шевченка, цікавий, періоду
- Д найзагадковіших, Шевченка, цікавий, періоду

Завдання 21–25 стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- 1 Пам'ять про козацькі звичаї глибоко відбилась у національній свідомості, тож значну частину нашої народної творчості становлять саме козацькі **пісні**.
- 2 У середині XVII століття **повстання** козаків під проводом гетьмана Богдана Хмельницького спричинило появу нової форми української держави.
- 3 До речі, й наступні **століття** збройної боротьби залишили чималу пісенну спадщину.
- 4 Її офіційна назва – Військо Запорозьке – чітко підкреслила основу й **походження**.
- 5 Ця держава існувала понад сто років, і відіграла вирішальну **роль** у творенні української нації.

(Володимир В'ятрович)

21. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

- А 1, 2, 3, 4, 5
- Б 2, 4, 5, 1, 3
- В 3, 5, 1, 4, 2
- Г 5, 1, 3, 4, 2
- Д 2, 3, 5, 1, 4

22. Вставне слово є в реченні

- А 1
- Б 2
- В 3

Г 4

Д 5

23. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

24. Однорідні додатки є в реченні

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

25. У формі знахідного відмінка вжито виділені слова в реченнях

А 1, 5

Б 2, 3

В 4, 5

Г 3, 4

Д 1, 2

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Установіть відповідність між фразеологізмами-антонімами.

1. Розуму – хоч лопатою горни (Укр. присл.).	А А ви, ви звідки, молодці? У вас ще губи в молоці. Щоб кораблем державним керувати, – Навчіться носа утирати (О. Олесь)
2. Хіба ж Ласієві позичати того досвіду? Та за стільки років голодування він собаку на роботі з'їв, він вже давно встиг забути те, що декому, зеленому, доводиться зараз тільки вивчати (Ю. Збанацький)	Б Ой трудовники ми, трудовники, – а користі з тих трудів як кіт наплакав, – говорив Артемій (І. Нечуй-Левицький).
3. А чого його журитися? Бий лихом об землю! Топчи його ногами, та й годі (Панас Мирний).	В Всяк жінку слухай – та гляди, Вона біди научить; І пальця в рот їй не клади, Незчуєшся: відкусить! (Г. Квітка-Основ'яненко).
4. За свій вік я навіть мухи не зачепив мізинцем (В. Логвиненко).	Г Молода вдова лишилась сама з двома дрібними дітьми. Та не опустила рук вона (І. Франко).
	Д Давайте не посипати голови попелом, а шукати прийнятний вихід (А. Кокотюха).

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово):

Андрійко (1)обнімав вовка (2)руками (3)й ногами, щоб вовкові було (4)легше (М. Вінграновський).

- А дієслово
- Б займенник
- В іменник
- Г прислівник
- Д сполучник

28. Доберіть умову вживання тире (А–Д) до кожного прикладу речення (1–4).

Приклад речення

- 1 День, вечір, ніч, ранок – все біле, все тьмяне (Леся Українка).
- 2 Вік звікувати – не в гостях побувати (Нар. тв.).
- 3 У хаті є ще у нього дві дівчини – Домаха й Меланка (У.Самчук).
- 4 Зашебетав соловейко – пішла луна гаєм (Т. Шевченко).

Умова вживання тире

- А тире у безсполучниковому реченні
- Б між підметом і присудком
- В перед узагальнювальним словом
- Г при відокремленій прикладці
- Д між однорідними членами речення

29. Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А–Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Зразок такого поєднання показано таблиці.

Я пишу (як? у який спосіб?) <i>швидко</i> .	Про те, що діялось на Україні 1768 року, розказую так (як? у який спосіб?), <i>як чув од старих людей</i> (Т. Шевченко)
---	---

Просте речення

1. *Незважаючи на дощ*, ми все-таки вийшли на прогулянку.
2. Ідуть дівчата в поле *жати* (Т. Шевченко).
3. Проїзд дозволено *за наявності* квитка.
4. *Од переляку* на його лобі виступив холодний піт (І. Нечуй-Левицький).

Складне речення

- А Я воскрес, *щоб із вами жити під шаленством весняних злив* (В. Симоненко).
- Б *Коли в людини є народ*, тоді вона уже людина (Ліна Костенко).
- В *Дарма що стояло тихе, сонячне безвітря*, листя тріпотіло на деревах уздовж шляху (Ю. Смолич).
- Г Щасливий я, *що народився на твоєму [Десно] березі, що пив у незабутні роки твою м'яку, веселу, сиву воду...* (О. Довженко).
- Д Друзі пам'ятають, *як ми чекали цього дня*.

30. З'ясуйте тип кожного речення в тексті.

- (1) *Попрощалося ясне сонце з чорною землею, Виступає круглий місяць з сестрою-зорею, Виступають із-за хмари, хмари звеселіли...* (Т. Шевченко). (2) *Нехай, як грім, гудуть гармати, нехай п'яніє все в чаду – я в полі буду сам стояти, а в стан ваш мертвий не піду* (О. Олесь). (3) *І наперед не треба ворожити, і за минулим плакати не варт* (Ліна Костенко). (4) *Все тонші відтінки, все глибші тоні, вир'язніші лінії вен, густішає кров і вино восени, і день застигає мов дзен* (Ю. Іздрик).

Тип речення:

- А просте ускладнене
- Б складносурядне
- В складнопідрядне
- Г безсполучникове
- Д складне з різними видами зв'язку

Додаток 6
до Порядку прийому та навчання для
здобуття вищої освіти в 2023 році
(пункт 3 розділу VII)

ТАБЛИЦІ

переведення тестових балів дисциплін національного мультипредметного тесту до
рейтингової шкали 100–200 у 2023 році

Блок українська мова містить

10 завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох : 10 x 1 бал = 10 балів
15 завдань з вибором однієї правильної відповіді з п'яти 15 x 1 бал = 15 балів
5 завдань на встановлення відповідності (4 з п'яти) 5 x 4 бали = 20 балів
Всього 45 балів.

Таблиця переведення тестових балів до рейтингової шкали

тестовий бал	оцінка 100-200	тестовий бал	оцінка 100-200
0 – 6	не склав	26	152
		27	154
7	100	28	156
8	105	29	157
9	110	30	159
10	115	31	160
11	120	32	162
12	125	33	163
13	131	34	165
14	134	35	167
15	136	36	170
16	138	37	172
17	140	38	175
18	142	39	177
19	143	40	180
20	144	41	183
21	145	42	186
22	146	43	191
23	148	44	195
24	149	45	200
25	150		

ВІДПОВІДІ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Варіант 1

- 1.А. 2.А. 3.Б. 4.Г. 5.Б. 6.А. 7.А. 8.А. 9.Б. 10.А. 11.Г. 12.А.
13.В. 14.А. 15.Б. 16.Б. 17.Д. 18.А. 19.Б. 20.Д. 21.Б. 22.В. 23.Д.
24.Г. 25.В.
26. 1Б,2А,3Г,4В. 27. 1А,2В,3Д,4Г. 28. 1В,2Б,3Г,4А. 29. 1В,2А,3Б,4Г.
30.1Г,2В,3Б,4Д.